

Generálmajor S. N. Kozlov

50 let

Sovětských ozbrojených sil

Všechn sovětský lid, všechny bratrské socialistické země, všichni opravdoví stoupení míru a svobody na celém světě oslavují v tomto roce slavné padesátileté výročí sovětských ozbrojených sil.

Zrozena Velkou říjnovou socialistickou revolucí k ochraně prvního státu dělníků a rolníků na světě, Rudá armáda vznikla a rozvíjela se jako armáda nového typu.

Základní principy její organizace rozpracoval V. I. Lenin. Organizátorem Rudé armády, její vedoucí silou se stala komunistická strana.

Poprvé v historii lidstva byla vytvořena vojenská organizace, která nebyla předurčena k získání cizích území ani k utiskování jiných národů. Posvátný úkol obrany socialistické vlasti a velké osvoboditelské poslání jsou napsány na slavných zástavách Sovětské armády. Pod těmito zástavami se ctí a důstojností prošla svou skvělou, půl století trvajcí cestu a dále se rozvíjí a sílí.

Za tento historicky krátký úsek prošla sovětská země a její armáda mnoha těžkými zkouškami.

Bosí a hladoví, špatně vyzbrojení rudí armádci v letech občanské války a zahraniční intervence rozdrtili velmi dobře vyzbrojené a vyzbrojené síly intervenťů a bělogvardějců, které byly v přesile.

Spolu s ekonomickým růstem rostlo i technické vybavení Sovětské armády.

V nejtěžších bojích se silným a zákeřným nepřítelem — armádou fašistického Německa — Sovětská armáda za podpory všeho lidu rozdrtila nepřítele a dokázala tak svoji převahu.

Ve svém hrdinském boji měla Sovětská armáda neustálé sympatie a podporu pokrokových národů, které v ní viděly jedinou sílu, která je schopna osvobodit svět od fašistického barbarství. Bok po boku se sovětskými vojáky bojovali jugoslávští vlastenci, českoslovenští a polští vojáci. V závěrečné etapě osvobozené antifašistické války se zapojila i vojska Rumunska a Bulharska. Bojová družba, stvrzená společně prolitou krví, se stala pevnou tradicí armád socialistických zemí.

Dnes sovětské ozbrojené síly spolu s bratrskými armádami stojí na stráží zájmů velkého socialistického přátelství.

Socialistická ekonomika, pokroková sovětská věda, prozíravá politika a vedení komunistické strany zabezpečily podmínky, aby si naše armáda uchovala svoji nespornou převahu nad ozbrojenými silami agresivních imperialistických států.

Komunistická strana hluboce analyzuje perspektivy a tendence sociálního a vědeckotechnického pokroku. V plném souladu s nejnovějšími výsledky vědy a techniky i s rostoucími možnostmi průmyslu strana a vláda zabezpečily skutečně

revoluční přezbrojení ozbrojených sil. Základem jejich bojové síly jsou nyní raketové jaderné zbraně. Raketová vojska, vyzbrojená balistickými raketami různého typu a určení, jsou schopna zasáhnout nepříteli zničujícími údery na kterémkoli místě zeměkoule.

Nicméně vojenská věda učí, že i v podmínkách jaderné války jsou nutné i konvenční prostředky napadení. V souladu s tím plně motorizovaná a mechanizovaná pozemní vojska jsou vybavena moderními automatickými pěšími zbraněmi, mohutným hlavnovým a reaktivním dělostřelectvem, tanky a jinými obrněnými bojovými vozidly. Všechna tato mohutná technika může vést bojovou činnost ve dne v noci, v kterémkoli počasí a terénu, je přizpůsobena k překonávání vodních překážek i k přepravě vzduchem.

Speciální vzdušné výsadekové vojska mají rovněž ve výzbroji různorodou bojovou techniku, plně přizpůsobenou ke vzdušné přepravě.

Vojenské vzdušné síly jsou vyzbrojeny reaktivními letouny s rychlostí, která několikrát převyšuje rychlost zvuku. Úderné možnosti letectva několikrát vzrostly tím, že používá rakety. To mu dovoluje působit na cíle, aniž by létalo do prostoru jejich palebné ochrany.

Hlavní silou vojenského námořnictva jsou nyní raketové ponorky. Kromě toho má vojenské námořnictvo ve výzbroji dokonale povrchové lodě vybavené raketami a silné letectvo s raketami a torpédy.

Vojska PVO mají nyní ve výzbroji raketové protiletadlové soustavy a nadzvukové přepadové stíhače. Jejich úlohu a význam, jako spolehlivou záštitu země před vzdušným a kosmickým napadením, je těžké ocenit.

Je přirozené, že tyto změny zásadně změnily i dřívější principy a způsoby použití vojsk, jejich místo a úlohu ve všeobecném systému vojenské organizace. Jestliže dříve, v průběhu doslova tisíce let, byla hlavním prostředkem ozbrojeného zápasu pozemní vojska a na moři vojenské povrchové loďstvo, nyní připadá hlavní úloha ve válce raketovým vojskům strategického určení: v bojové činnosti na souši — raketovým jaderným prostředkům pozemních vojsk a tankům, na moři — raketovým ponorkám a letectvu.

Letectvo, jako prostředek dalekého napadení, do jisté míry přenechalo svoji úlohu raketovým vojskům. Přesto však vyzbrojeno raketami a nadzvukovými letouny, letectvo zůstalo mocným a nutným prostředkem k ničení pozemních, vzdušných a námořních cílů.

Bez ohledu na tyto změny v předurčení, místě a využití různých druhů ozbrojených sil, soudobý ozbrojený zápas je možné úspěšně vést jen v jejich těsné součinnosti. Tato zásada zůstává jedním z trvalých principů sovětské vojenské doktríny.

Všechny tyto změny měly za následek ještě zásadnější změny ve způsobech vedení ozbrojeného zápasu ve všech měřítkách — ve strategickém, operačním i taktickém.

V průběhu sta i tisíců let se dosahovalo strategického výsledku ve válce cestou postupného hromadění taktických a operačních výsledků.

Řada vítězných bojů a sražení byla základem úspěchu celé operace. Několik zdařilých operací vedlo k úspěchu tažení nebo války v celku, tj. k významnému nebo konečnému strategickému výsledku. Takový systém bojové činnosti vyžadoval někdy mnoho času a rozšířil se postupně na velké území. K oslabení nepřítelě docházelo postupně a vojenské umění projevvalo svou vyšší formu v postupném narůstání úsilí, ve vytváření převahy nad nepřítelem a ničení jeho velkých uskupení obklíčením.

Se vznikem strategických jaderných zbraní se celé toto obvyklé schéma zásadně změnilo. Nyní je totiž možné prvním hromadným raketovým jaderným úderem způsobit nepříteli těžké ztráty a dosáhnout rozhodného strategického výsledku. Cílem následující bojové činnosti je dokončit porážku nepřítelě. Soudobé prostředky ozbrojeného zápasu umožňují vést rychle probíhající bojovou činnost. V jejím průběhu dochází k neobyčejně dynamickým, složitým a rychle se měnícím situacím.

Jestliže se tedy dříve bojová činnost rozvíjela jakoby „zdola nahoru“ a měla hlavní výsledek na konci operace, nyní se rozvíjí „shora dolů“ a začíná hlavním výsledkem.

Je samozřejmé, že takový zlom v obvyklých představách o způsobech vedení ozbrojeného zápasu vyžadoval změnu mnoha principů vojenského umění.

Dříve se pokládalo za vrchol vojenského umění fyzické soustředění množství sil a prostředků na směr hlavního úderu a narůstání úsilí zasazením záloh do boje. Takové soustředění může být nyní vhodným objektem jaderných úderů, a proto je nežádoucí, ale i nebezpečné. V každém případě musí být přísně omezen časem a schopnost vojsk k soustředění musí se rovnat i schopnosti rychlého rozptýlení a tak se zbavit úhrady jaderných úderů.

Zvláštní potíže (z hlediska vojenského umění) jsou ve znalostech vést bojovou činnost s použitím jaderných zbraní i bez nich, ale v podmínkách stále úhrady jejich použití nepřítelem i možného použití vlastních jaderných zbraní v nutných případech. V takovém případě je nutné smířit se s protikladnými principy použití sil a prostředků a najít nové způsoby činnosti.

Vyskytují se názory, že v podmínkách, kdy nepřítel nepoužívá jaderné zbraně, je možné řídit se zásadami dřívějšího vedení bojové činnosti, takových např., jakých používala sovětská vojska v uplynulé Velké vlastenecké válce.

K takovému názoru je nutné zaujmout kritické stanovisko zejména proto, že nelze nikdy podceňovat úhradu použití jaderných zbraní, zvláště přihlídneme-li k agresivní povaze našich pravděpodobných nepřátel.

Ale i v těch případech, kdy jaderné zbraně nebudou dočasně použity, je nutné počítat s nezbytnými změnami, ke kterým došlo i v konvenčních prostředcích napadení. A je jich mnoho.

Tak např. pozemní vojska nebyla nikdy dříve plně motorizovaná a mechanizovaná. V jejich sestavě je velké množství dokonalých tanků s kvalitnějšími prvky: výzbrojí, pancířem, zásobou PHM, schopností bojovat a přesunovat se v noci a překonávat vodní překážky. Mají mohutnou a dalekonosnou dělostřeleckou výzbroj. Bývalá „pěchota“ je schopna přesunovat se a vést bojovou činnost bez opuštění prostředku přepravy. V její výzbroji jsou neobyčejně účinné prostředky boje s tanky a letectvem nepřítele.

Letectvo má k dispozici různé typy letounů s velkým rozsahem rychlosti letu, je méně závislé na zvláštních podmínkách letištní sítě, má různou výzbroj.

Vojska PVO, vyzbrojená raketovými protiletadlovými zbraněmi, mají velké předpoklady k úspěšnému boji s letouny prakticky ve všech výškách a velkých vzdálenostech.

Vojenské námořnictvo má možnost vést dlouhotrvající bojovou činnost ve vzdálených prostorech moří a oceánů, ničit vzdálené cíle na území nepřítele; to je zcela nová jeho kvalita.

Vlivem technických prostředků se změnil ve všech druzích ozbrojených sil možnost a podmínky velení, průzkumu a zásobování.

Vyjmenované údaje dostačují plně k pochopení, nakolik se změnilo technické vybavení ozbrojených sil, což bezpochyby vyžaduje nově rozpracovat nové způsoby bojové činnosti.

To ovšem neznamená, že dřívější zkušenosti, zejména zkušenosti druhé světové války, musí být zavrženy. Jejich kritické studium bude nezbytným a důležitým úkolem, neboť mnohé z toho, co přinesla minulá válka, může být prospěšné a užitečné i ve změněných podmínkách.

V souvislosti se změněným a předpokládaným charakterem ozbrojeného zápasu a rovněž se vzdálenějšími, ale již plánovanými perspektivami rozvoje vojenské techniky (kvantové generátory atd.), vojenská věda bude řešit množství důležitých úkolů.

Podstata ovšem nespočívá v problémech, které jsou ovlivněny jen změnami v technice.

Vojenská věda ve své obecné teorii zkoumá všechny prostředky, faktory a podmínky vedení ozbrojeného zápasu a přihlíží ke všem možným jevům, které se vztahují k obsahu války a mohou ovlivnit její průběh i výsledek.

Zabývá se důkladně otázkami o úloze a vlivu ekonomických podmínek na přípravu a vedení války, ovšem v rámci její kompetence. Příprava země k odrazení agrese totiž daleko přesahuje rámec vojenské teorie. Svými doporučeními může a je i povinna vojenská teorie napomáhat k řešení těchto problémů.

Významnou úlohu v soudobé válce má morálně psychologický faktor. Vysoká morálně politická a psychologická příprava, vysoká úroveň morálního potenciálu jsou jednou z důležitých předností, které mají armády a národy socialistických zemí. Uvědomění, přesvědčení o spravedlivých cílech války, kterou mohou vést naše země, socialistické vlastenectví a internacionalismus, víra v opravdu mohutné síly vlastní i našich spojenců, přesvědčení o nepřemožitelnosti společnosti, která buduje socialismus a komunismus — to vše stmeluje síly národů a armád socialistických zemí v jediný celek, zdvižuje jejich moc a vyvolává hromadné hrdinství. Je to faktor, který v jakýchkoli podmínkách vedení války zabezpečuje převahu nad imperialistickými armádami a ve spojení s mohutnou bojovou technikou, uměním a vytrvalostí je předpokladem vítězství.

Sovětské ozbrojené síly mají vše potřebné k tomu, aby spolehlivě splnily jakékoli úkoly, které jim mohou být uloženy. Mají ve výzbroji prvotřídní bojovou techniku, která se neustále zdokonaluje.

Příslušníci naší armády a námořnictva jsou lidé vychovaní komunistickou stranou, uvědomělí a aktivní budovatelé komunistické společnosti, jimž lid světlý povinný úkol — spolehlivě chránit mírovou

práci a státní zájmy Sovětského svazu i zájmy bratrských socialistických zemí. Příprava sovětských vojáků a technické vybavení armády a námořnictva zabezpečují vysokou a nepřetržitou bojeschopnost a bojovou pohotovost všech druhů vojsk.

Důstojnický sbor armády a námořnictva tvoří vysoce vzdělaní vojenští specialisté, dovední vychovatelé a velitelé jednotek, útvarů, lodí a svazků.

Základem síly sovětských ozbrojených sil je rovněž jejich nerozlučné a těsné spojení s lidem, s jeho životem a zájmy. Jedním z hlavních rysů Sovětské armády, jako armády nového typu, je její skutečně lidový charakter a plná rovnoprávnost vojáků - občanů státu bez ohledu na hodnost a postavení. Takové třídní rovnosti není a nemůže být v armádách kapitalistických zemí. Sovětská armáda je školou internacionální výchovy. Sdružují se v ní k výkonu vojenské služby občané naší mnohonárodnostní země a vytvářejí jednotné kolektivy.

Zvláštní síly dodávají Sovětské armádě a námořnictvu stranické organizace. Komunisté tvoří 22 % všech příslušníků, v důstojnickém sboru více než 80 %. Komсомолci tvoří 60 % všech příslušníků.

Komunisté stmelují armádu i námořnictvo; není to však žádná privilegovaná vrstva. Jediným privilegiem členů strany je být příkladem v kázni, bojové přípravě a v plnění bojových úkolů.

Vedení Komunistické strany Sovětského svazu tvoří základ sovětské vojenské výstavby. Růst úlohy strany v období rozvinuté výstavby komunismu určuje shodně i růst její úlohy v ozbrojených silách. Projevuje se to ve zvýšené odpovědnosti všech komunistů jako celku, tak i každého jednotlivce za splnění uložených úkolů. Výrazem toho je zdokonalování organizačních forem stranickopolitických orgánů armády a námořnictva a zlepšení celého systému stranickopolitické práce.

Síla Sovětské armády a armád bratrských socialistických států je nejdůležitějším

tějším činitelem zabezpečení míru na celém světě a především míru v Evropě.

Američtí imperialisté a jejich spojenci zneklidňují mezinárodní situaci a podněcují k válce. „Eskalace“ špinavé války USA ve Vietnamu, neustálé provokace proti Kambodži a Laosu, agrese Izraele proti arabským státům, reakční převrat v Řecku a provokace proti socialistické Kubě — to vše jsou nebezpečné články jednoho řetězu: agresivní politiky USA, Anglie, západního Německa a jejich spojenců ve vojenských paktech.

Pokusy o zesílení rozpadajícího se paktu NATO a zejména snahy západního Německa o zvýšení jeho úlohy v něm jsou příčinou bezprostřední úhrady války v Evropě. Je to tím nebezpečnější, že v samotné bavorské republice za podpory vlády sílí organizace a strany fašistického typu, které se otevřeně dožadují revize hranic, vzniklých po druhé světové válce. To vše zavazuje socialistické země a účastníky Varšavské smlouvy, aby neoslabovaly bdělost, aby udržovaly a dále zdokonalovaly neustálou bojovou pohotovost spojených a národních sil a upevňovaly bojové přátelství.

Každoroční cvičení a manévry vojsk našich zemí jak společná, tak i národní, jsou dokladem jejich neustálé rostoucí síly, součinnosti a umění.

Velké cvičení s názvem „Dněpr“ na podzim minulého roku na území Běloruska a Ukrajiny bylo svědkem vysoké úrovně výzbroje a přípravy sovětských vojsk, jednoho z rovnoprávných spojenců Varšavské smlouvy. Vedoucí činitelé ozbrojených sil bratrských socialistických zemí, kteří se zúčastnili tohoto cvičení, vysoce ocenili výsledky Sovětské armády.

Na stráž mírové práce našich národů, které budují socialismus a komunismus, stojí sovětské ozbrojené síly, jejich přátelé a bratři — vojáci ostatních socialistických zemí. Jejich společné síly jsou nepřemožitelné.